

Voortgang aanpak IBT-aanbevelingen

Inleiding

In juni 2020 heeft de Provincie Utrecht het rapport 'Brandveiligheid bij Zorginstellingen onder de loep' aangeboden aan de gemeenten. De aanbevelingen in het rapport zijn primair gericht aan de gemeenten. Omdat de VRU namens alle 26 gemeenten uitvoering geeft aan het toezicht op de brandveiligheid in zorginstellingen hebben wij de aanbevelingen van het rapport aangegrepen om de taakuitvoering op het gebied van (brandveiligheids)toezicht van de VRU te laten 'auditen', om te komen tot verbetering en versterking hiervan.

In het AB VRU van 6 juli jl. is afgesproken dat een extern bureau opdracht krijgt om voor het einde van 2020 een advies over de taakuitvoering van de toezichtstaak door de VRU te geven. Deze notitie beschrijft achtereenvolgens de wijze waarop de VRU invulling geeft aan de aanbevelingen van de provincie. Daarna worden de conclusies van het externe bureau over de taakuitvoering beschreven.

Aanbevelingen onderzoek Provincie

De Provincie komt in het IBT-rapport tot 5 (belangrijkste) aanbevelingen. Omdat het rapport over de periode 2017-2018 gaat, zijn enkele activiteiten al eerder in gang gezet (o.a. bij de reorganisatie van de directie Risicobeheersing). Hieronder een overzicht van de ondernomen en nog geplande activiteiten door de VRU.

Aanbeveling Provincie	Verbeteractiviteit VRU
Zorg voor een goede borging van het onderwerp brandveiligheid in de gemeentelijke beleidscyclus. Neem in het strategisch VTH-beleid meetbare doelen op en werk deze doelen uit in het uitvoeringsprogramma. Rapporteer in het jaarverslag over het behalen van deze beleidsdoelen.	Er wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan een wijze van toezicht die meer aansluit op de risico's in de samenleving onder de noemer Risicogericht werken. Dit beleid wordt vanaf 2021 geïmplementeerd <i>Wordt al uitgevoerd:</i> Er is een (jaarlijks) uitvoeringsprogramma Toezicht. Twee keer per jaar legt de VRU verantwoording aan gemeenten af over de resultaten van de beleidsdoelen en het uitvoeringsprogramma. Twee keer per jaar bespreekt de directeur Risicobeheersing VRU de voortgang met het hoofd-VTH van gemeenten.
Zorg voor een goede regie en een goede communicatie met de veiligheidsregio op het gebied van het toezicht op brandveiligheid in zorginstellingen en vooral met de focus op bouwkundige brandveiligheid, zonder de andere aspecten uit het oog te verliezen.	Het beleid voor Risicogericht werken introduceert meerdere vormen van controles, binnen de kaders van een meerjarenprogramma. Specifieke aandacht bouwkundige brandveiligheid is hier onderdeel van. <i>Wordt al uitgevoerd:</i> De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de relatie en communicatie met de gemeentelijke afdelingen VTH.
Draag zorg voor een betere (digitale) archivering van toezicht- en handavingsdossiers, waarbij informatie actueel, volledig en eenvoudig herleidbaar is opgeslagen. Leg in de dienstverlenings- overeenkomsten met de VRU, waarin de mandatering voor deze taken is geregeld, ook de verantwoordelijkheid voor het beheer van deze (digitale) dossiers vast.	Wordt samen met gemeenten opgepakt. Hoewel er een basisafpraak in de TUO staat, blijkt dit onvoldoende. Dit vraagt zowel van de VRU, als de gemeenten een investering (in tijd en geld).
Handhaaf consequent bij overtredingen, overeenkomstig de handavingsstrategie zoals die is vastgelegd in het beleid. Zorg bij afwijking van het beleid voor een goede onderbouwing.	Het beleid voor Risicogericht werken gaat in op de handavingsstrategie, gebaseerd op de landelijke handavingsstrategie en gemeentelijk handavingsbeleid. <i>Wordt al uitgevoerd:</i> De reorganisatie heeft ook geleid tot professionalisering en uniformering van de handhaving. Overtredingen van brandveiligheidsvoorschriften worden volgens de werkprocessen in twee stappen afgehandeld: lichte overtredingen worden zelfstandig door de VRU

	<p>afgehandeld binnen een door de VRU gestelde begunstigingstermijn. Zwaardere en spoedeisende overtredingen worden via het bestuursrecht door gemeenten afgehandeld, waarbij (her)controles door de VRU worden uitgevoerd.</p> <p>Er is een scholingstraject gestart om alle medewerkers mee te nemen in de beoogde kwaliteit.</p>
<p>Spreek eigenaren en gebruikers van gebouwen aan op hun eigen verantwoordelijkheid en zorgplicht voor brandveiligheid en help mee om deze verantwoordelijkheid te kunnen dragen; adviseer en geeft voorlichting. Speciaal voorlichting over het brandwerend afwerken van doorvoeringen verdient de aandacht.</p>	<p>Het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van eigenaren en gebruikers is opgenomen in het beleidskader Risicogericht werken. Het beleid introduceert meerdere vormen van interventies, afhankelijk van de doelgroep. Zowel toezicht als het vergroten van het veiligheidsbewustzijn maken onderdeel uit van het programma van Risicobeheersing.</p> <p><i>Wordt al uitgevoerd:</i></p> <p>Het toezicht in bestaande gebouwen richt zich op controle op bouwkundige-, installatietechnische- en organisatorische aspecten. De controles worden meestal aangekondigd, met het verzoek een bedrijfsdeskundige van de instelling te laten meelopen. In deze werkwijze wordt het contact tussen medewerkers van de VRU en de instelling benut om tijdens de controles voorlichting over brandveiligheid te geven.</p>

Onderzoeksvragen naar taakuitvoering VRU

In het algemeen bestuur van de VRU van 6 juli jl. is afgesproken dat een extern bureau opdracht krijgt om voor het einde van 2020 een advies over de taakuitvoering door de VRU te geven. Hieronder de hoofd- en deelvragen uit de opdracht en de antwoorden uit het onderzoek van AEF.

Onderzoeksvragen aan extern bureau	Antwoorden AEF
<p>Wat is de taakopdracht voor de VRU?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat zijn de verplichtingen van de gemeenten op het gebied van toezicht? - Hoe is dit vertaald in de opdracht van de gemeenten aan de VRU? - Welk (regionale) beleid ligt ten grondslag aan de (collectieve opdracht) aan de VRU voor de uitvoering van het toezicht op de brandveiligheid? 	<p>Geconstateerd wordt dat de taakopdracht zowel formeel (in het Beleidsplan) als juridisch (in de Taakuitvoeringsovereenkomst) is vastgelegd. Vervolgens worden op basis daarvan jaarlijks concrete (productie)afspraken met gemeenten gemaakt.</p> <p>Opgemerkt wordt dat de vertaling van de taakopdracht op het niveau van de jaarafspraken nog een vrij generiek karakter heeft. Bij de totstandkoming van beleid leunen de gemeenten sterk op de VRU en benutten ze beperkt hun opdrachtgeversrol om te sturen op de taakuitvoering door de VRU. AEF wijst erop dat gemeenten hierin meer regie kunnen/moeten pakken.</p>
<p>Hoe is de taakopdracht vertaald?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is de opdracht aan/taak van de VRU adequaat vertaald naar heldere werkinstructies en (meetbare) doelstellingen? 	<p>De verbinding tussen het strategische niveau (beleidsplan VRU) en het operationele niveau ontbreekt. Hierdoor is er geen beschrijving van de koppeling tussen beleidsdoelstelling (risicogericht werken) en de daarbij gemaakte keuzes. Hoewel er duidelijke werkinstructies zijn, ontbreekt het (nog) aan het kader waarop deze instructies zijn gebaseerd. De doelstellingen zijn uitgewerkt in productiecijfers, maar daarbij ontbreekt de relatie met strategische doelen.</p>
<p>Hoe worden de taken feitelijk uitgevoerd?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sluit de praktijk van de taakuitvoering aan op de opgedragen taak? - Voert de VRU werkzaamheden uit die niet van haar gevraagd worden? - Is de monitoring van de taakuitvoering adequaat? 	<p>Er worden geen taken uitgevoerd die niet van de VRU gevraagd worden. Ook wordt geconstateerd dat er variatie is in professioneel handelen, waarbij overigens evidente onveilige situaties altijd en door alle toezichthouders worden gerapporteerd. De geconstateerde verschillen hangen veelal niet samen met specifieke kenmerken van</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Is de (bij)sturing daarop effectief? 	<p>een pand, maar met persoonlijke professionele opvattingen van toezichthouders. Voor de kwaliteit van het toezicht op de brandveiligheid is het wenselijk dat hier meer eenheid van denken en doen komt.</p> <p>Een verbeterproces is in gang gezet. Dit vraagt de nodige tijd en aandacht.</p>
<p>Is de taakuitvoering kwalitatief op orde?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is de kwaliteit van de uitvoering, registratie en dossiervorming op orde? - Hoe wordt dit gemonitord en hoe wordt daar op (bij)gestuurd? - Zijn de ingezette verbetertrajecten doeltreffend en toereikend? 	<p>De kwaliteit van de taakuitvoering kan versterkt worden door meer aandacht voor dossiervorming. Dossiers zijn nog (te) vaak incompleet en/of verouderd. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeenten en VRU om hier de komende tijd in te investeren.</p> <p>Een verbeterproces moet worden opgestart.</p>

Vervolgstappen

Een belangrijke activiteit die wij zien om te voldoen aan de aanbevelingen van de Provincie is het borgen van het beleid voor Risicogericht werken. Risicogericht werken gaat zowel in op de uitvoering van de toezichttaak (hoe voert de VRU het toezicht vanaf 2021 uit) als het proces en de bijbehorende beleidsinstrumenten (binnen welke context voert de VRU de toezichttaak uit). Dit beleidskader zal binnenkort (begin 2021) aan het AB worden aangeboden.

Daarnaast is een belangrijke conclusie van zowel de Provincie als AEF de noodzakelijke verbeterslag van de dossiervorming. Hiervoor moeten de generieke afspraken uit de TUO uitgewerkt worden, in een document waar de minimale eisen & eindverantwoordelijke voor de aan te leveren stukken is vastgelegd. De VRU gaat hiervoor op korte termijn met de gemeenten in overleg om te komen tot afspraken over de dossiersamenstelling bij de gemeente en de VRU.